

Kollektivtrafiken i Västerbotten

Lag (2010:1065) om kollektivtrafik

I varje län ska det finnas en regional kollektivtrafikmyndighet som ansvarar för den allmänna kollektivtrafiken i länet

Kollektivtrafikmyndighetens ansvar

1. Regelbundet i ett **trafikförsörjningsprogram** fastställa mål för den regionala kollektivtrafiken.
  - Krav på samråd vid framtagandet.
  - Trafikförsörjningsprogrammet ska innehålla en redovisning av – (1) mål för kollektivtrafikförsörjningen, (2) all kollektivtrafik ska omfattas dvs både allmän och kommersiell kollektivtrafik, (3) åtgärder för att skydda miljön, (4) tidsbestämda mål och åtgärder för anpassning av kollektivtrafiken med hänsyn till personer med funktionsnedsättning, (5) bytespunkter som ska vara fullt tillgängliga för alla resenärer, (6) omfattningen av trafik enligt lag om färdtjänst och riksfärdtjänst i den mån dessa uppgifter överlåts till kollektivtrafikmyndigheten
2. **Upphandla persontransport- och samordningstjänster** för transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster
3. **Verka** för att den regionala **kollektivtrafiken är tillgänglig** för alla resenärsgupper
4. **Verka för en tillfredställande taxiförsörjning**

Lag (2010:1065) om kollektivtrafik

5. Fatta beslut om Trafikplikt. (Viktigt att beslut om att trafikplikt upphör fattas även om trafik ej längre ska bedrivas)
6. **Ingå avtal om allmän trafik.** Befogenheten kan överlämnas till aktiebolag. (Länstrafiken i Västerbotten och Norrtåg AB har denna befogenhet) Befogenheten kan även överlämnad till en kommun inom länet för trafik inom denna kommuns område samt eventuella linjer som sträcker sig in i angränsande kommuner. (Skellefteå kommun har denna befogenhet avseende Skellefteå tätortstrafik)
7. Årligen upprätta trafikbokslut för den allmänna kollektivtrafiken

Organisering och finansiering i Västerbotten

I varje län ska det finnas en regional kollektivtrafikmyndighet som ansvarar för kollektivtrafiken i länet

I Västerbotten är Region Västerbotten kollektivtrafikmyndighet

I samband med att beslut fattades om långsiktig organisering av kollektivtrafiken så beslutades även om finansieringsmodell för kollektivtrafiken. En delskatteväxling genomfördes av de s.k. Gemensamma kostnaderna från och med 2020.

Vad är utmärkande för Västerbottensmodellen?

Västerbottensmodellen bygger på en tydlig koppling mellan planering, beställning och finansiering av trafik

Finansiärerna har ett direkt inflytande över utformning och finansiering för den trafik som man enligt modellen har ansvar för

*Det är trafikens nettokostnad som den som beställer trafiken finansierar.
kostnader – intäkter = nettokostnad*

Ovan skapar ett engagemang i hur trafiken utformas och vilka krav som ställs på trafiken både i samband med upphandling, men även löpande under avtalsperioden.

Kostnader fördelade på kommunerna

- Trafikkostnader enligt avtal
  - Förstärkningskostnader
  - Fordonskontroller
  - Angöringsavgifter vid vissa Resecentra
-

-Hållplatskostnader

Kostnader fördelade på Region Västerbotten

- Trafikkostnader enligt avtal
  - Förstärkningskostnader
  - Fordonskontroller
  - Angöringsavgifter vid vissa Resecentra
-

-Hållplatskostnader (50 % av utrustning där stomlinjer trafikerar)

- Ledsagning
- Kundtjänst, Administration, Marknad, IT
- Norrtåg

Intäkter fördelade till kommunerna

-Biljettintäkter

-Viten

Intäkter fördelade till Region Västerbotten

-Biljettintäkter

-Viten

-Avtal med Trafikverket för vissa stomlinjer

-Nettoresultatet för Bussgods

Fördelning mellan finansiärer utöver Västerbottensmodellen

Fjällinjerna nedan medfinansierar Region Västerbotten med 50% av nettokostnaden (förstärkningskostnader exkluderade). Kommunerna planerar och beställer trafiken.

- Linje 341   Ammarnäs – Sorsele
- Linje 417   Kittelfjäll – Vilhelmina
- Linje 420   Klimpfjäll – Vilhelmina
- Linje 436   Borgafjäll - Dorotea

Flygtransfer Arvidsjaur – Sorsele, Åsele – Vilhelmina och Dorotea – Vilhelmina

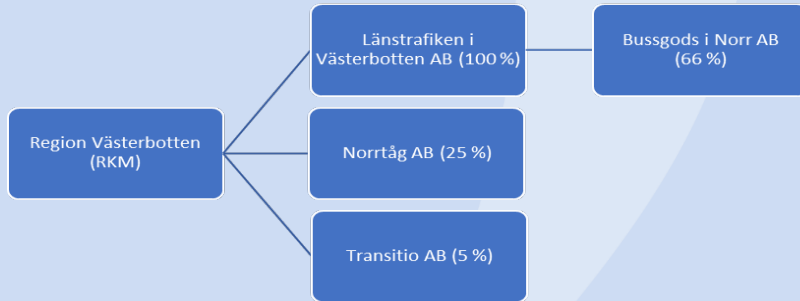
Trafikverket medfinansierar respektive sträcka med 50 % av nettokostnaden Region Västerbotten 25 % och berörd kommun 25 %.

Ersättning för godsrumsfordon

Region Västerbotten ersätter de kommuner som har linjer där godsrumsfordon trafikerar med 100 000 kr/år/fordon. I de fall ett fordon trafikerar flera linjer eller en linje finansieras av flera kommuner sker en fördelning mellan finansiärerna.

Ägarförhållande bolag 2023

- Från och med 2021 är den gemensamma beställningscentralen för serviceresor (sjukresor, färdtjänst, riksfärdtjänst, ringbilar och vissa kommunresor) en del av Länstrafiken
- Bussgods i Norr AB ägs till 1/3 av Länstrafiken i Norrbotten och till 2/3 av Länstrafiken i Västerbotten. Pågående process kring om kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland ska köpa 1/3 av Bussgods i Norr
- Regionala kollektivtrafikmyndigheten fattade med stöd av kollektivtrafiklagen beslut 2014 att delegera rätten att ingå avtal för tätortstrafiken i Skellefteå samt stråket till Skelleftehamn, till Skellefteå kommun.

Viktiga framtidsfrågor för kollektivtrafiken i Västerbotten

- *Upphandling av operatör från 2025-12 för Norrtågstrafiken*
- *Tågstrategi 2040*
- *Fordonsstrategi för Norrtåg*
- *Drivmedelsstrategi för kollektivtrafiken*
- *Kompetensförsörjningsutmaningar för både allmänna som den särskilda kollektivtrafiken (lokalt, regionalt och nationellt)*
- *Kollektivtrafikens roll – krisberedskap och civilt försvar*
- *Regionalt trafikförsörjningsprogram*
- *Kollektivtrafikens infrastruktur*
- *Ekonomiska utvecklingen – kollektivtrafikens kostnadstäckningsgrad*
- *Kollektivtrafikens roll i samhällsomvandlingen i norra Sverige*

Tack för visat intresse!

Frågor?

Kontaktuppgifter

Mail: karolina.filipsson@regionvasterbotten.se

Mobil: 070 – 300 86 23